

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
z dnia 12 kwietnia 2013 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych i ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej: pusp) i ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (dalej: ukrs) stwierdza, że w zasadniczej części aktualna pozostaje opinia z dnia 10 stycznia 2013 r. Rada na obecnym etapie prac nad projektem nadal opiniuje go pozytywnie, a ponadto zgłasza poniższe uwagi.

Rada, dostrzegając potrzebę optymalnego skrócenia procedury powoływania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego, z zadowoleniem przyjmuje proponowane rozwiązania w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych dotyczące powrotu do poprzednich procedur związanych z opiniowaniem kandydatów na wyższe stanowiska sędziowskie i uproszczenia zasad dokonywania ocen kandydatów.

Przy przyjętej przez projektodawcę technice legislacyjnej, polegającej na przekazaniu znacznej części regulacji aktom wykonawczym, Krajowa Rada Sądownictwa nie jest w stanie ocenić poprawności części z proponowanych rozwiązań. Ustanowienie bowiem na gruncie ustawy zasady, że system teleinformatyczny, o którym mowa w projektowanym art. 57 § 1¹ pusp, dostępny będzie na stronie internetowej Krajowej Rady Sądownictwa nie wyjaśnia dostatecznie zasad jego funkcjonowania. Ustawa powinna m.in. określać podmiot odpowiedzialny za prowadzenie takiego systemu teleinformatycznego.

Dla poprawnej synchronizacji nowego systemu z systemami funkcjonującymi w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa zasadnicze znaczenie ma wydanie odpowiednich aktów wykonawczych (wbrew deklaracji zawartej w uzasadnieniu projektu - strona 19 - nie załączono do niego projektów aktów wykonawczych) oraz wykonanie szeregu czynności organizacyjno-technicznych zmierzających do uruchomienia nowego systemu teleinformatycznego.

Odnosząc się do poszczególnych uregulowań Krajowa Rada Sądownictwa wskazuje, że:

Projektowany art. 33 § 5 i 6 oraz art. 36 i 36a pusp

Rada ocenia pozytywnie zarówno przekazanie opiniowania kandydatów na stanowiska sędziów sądu okręgowego do kompetencji zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu, jak i przekazanie zebraniu sędziów sądu apelacyjnego opiniowania kandydatów na stanowiska

sędziów sądu apelacyjnego. Proponowana zmiana koryguje sygnalizowany przez Krajową Radę Sądownictwa problem opiniowania przez członków zgromadzenia sędziów apelacji przydatności zawodowej osób przez sędziów, którzy nie zetknęli się z efektami pracy tych kandydatów zawodowo - por. pkt 3 opinii z dnia 9 września 2009 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw¹. Wobec takiej zmiany w zakresie kompetencji zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji Krajowa Rada Sądownictwa ponownie wyraża wątpliwość co do celowości utworzenia tego organu w strukturze sądów powszechnych.

Projektowany art. 56 § 2 pusp

Rada pozytywnie ocenia projektowane skrócenie terminu dla Ministra Sprawiedliwości do podjęcia decyzji o przydzieleniu stanowiska do danego albo innego sądu, albo jego zniesienia. Termin miesięczny jest odpowiedni dla dokonania stosownych czynności związanych z tą decyzją. Jednocześnie, zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa, termin czternastodniowy przewidziany przez projektodawcę dla prezesa sądu apelacyjnego do zawiadomienia Ministra Sprawiedliwości o zwolnieniu stanowiska sędziowskiego w sądzie działającym na obszarze danej apelacji jest zbyt krótki. Dotychczasowy trzydziestodniowy termin wynikający z art. 56 § 2 powinien zostać zachowany (bez szkody dla ogólnej szybkości postępowania), biorąc pod uwagę projektowany § 2a w art. 56 (szczególny tryb zawiadamiania o planowym zwolnieniu stanowiska sędziowskiego).

Krajowa Rada Sądownictwa zwraca uwagę, że wykonanie niezbędnych czynności przez prezesów sądów apelacyjnych wymaga odpowiedniego czasu. Skrócenie tego terminu spowoduje konieczność odpowiedniego wzmocnienia kadrowego, co powinien uwzględnić projektodawca w razie nieuwzględnienia stanowiska Rady.

Projektowany art. 57 § 1¹-1³ pusp – uwaga ogólna

Użyty przez projektodawcę sposób numeracji dodatkowych paragrafów w art. 57 nie jest zgodny z § 89 Zasad techniki prawodawczej (załącznik do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”), a także odbiega od sposobu oznaczenia nowych jednostek redakcyjnych dodawanych do innych artykułów.

Projektowany art. 57 § 1² pusp

Projektodawca dookreślił w tym przepisie rodzaj podpisu elektronicznego, którym opatrywane powinny być karty zgłoszenia, jednak nie doprecyzował tej kwestii odnośnie do innych dokumentów (zob. m.in. projektowany art. 57 § 1m, §1n §1o §1s). Projektodawca powinien także rozważyć czy jest to wystarczająca forma dla identyfikacji kandydata – Rada

---

1

<http://krs.pl/admin/files/200063.pdf>

zwraca przy tym uwagę na także inne możliwości składania podpisu elektronicznego (por. identyfikacja przy użyciu profilu zaufanego elektronicznej platformy usług administracji publicznej - ePUAP²).

Obecne brzmienie art. 57 § 11 pusp umożliwia złożenie dodatkowych dokumentów popierających kandydaturę (w szczególności opinie i rekomendacje). Jednakże rozbieżna praktyka organów sądów oraz ograniczony zakres informacji zawartych w karcie zgłoszenia przemawiają za koniecznością uzupełnienia zakresu dokumentów składanych przez kandydatów. Dlatego też Krajowa Rada Sądownictwa postuluje, aby Kandydat wraz z kartą zgłoszenia składał również życiorys (*curriculum vitae*).

Objęcie przez projekt także art. 57 § 5 pusp skłania do wyrażenia przez Radę postulatu o stosowne rozszerzenie wzoru karty zgłoszenia. Mając na uwadze proponowaną elektroniczną (a zatem bardziej elastyczną) formę karty zgłoszenia, uwzględnienie tego wniosku wydaje się celowe.

Projektowany art. 57 § 1³ pusp

Projektowany przepis przewiduje obowiązek złożenia przez kandydata oświadczenia o niekaralności pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań. Projekt powinien przewidywać możliwość weryfikacji tego oświadczenia przez prezesów sądów w trybie elektronicznym.

Sprawdzenie tego rodzaju informacji, wobec faktu, że rejestr ten prowadzi wchodzące w skład Ministerstwa Sprawiedliwości "Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego", jest zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa wykonywalne i brak jest przeszkód, aby wprowadzić na tej linii elektroniczny i ekonomiczny sposób komunikacji.

Projektowany art. 57 § 1f pusp

Zdaniem Rady sformułowanie „wykaz sygnatur stu projektów orzeczeń” zastosowane w projektowanym przepisie jest oczywiście wadliwe i powinno zostać skorygowane z użyciem terminologii przyjętej w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 maja 2012 r. w sprawie dokumentów stanowiących podstawę oceny kwalifikacji asystenta sędziego kandydującego na wolne stanowisko sędziowskie. Ponadto Rada proponuje zmniejszenie tej liczby do 50 projektów orzeczeń.

Projektowany art. 57 § 1m pusp

Krajowa Rada Sądownictwa wskazuje, że projektowany przepis budzi wątpliwości co do ram czasowych, w których kandydat mógłby dołączyć dokumenty do karty zgłoszenia.

---

² Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne; Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie zasad potwierdzania, przedłużania ważności, wykorzystania i unieważniania profilu zaufanego elektronicznej platformy usług administracji publicznej

Projektowany art. 57 § 2e pusp

Projektodawca zakłada wprowadzenie zasady niezwłocznego przesyłania oświadczeń kandydatów o cofnięciu zgłoszenia, przez system teleinformatyczny, Krajowej Radzie Sądownictwa. Intencją projektodawcy było zapewne zakończenie w ten sposób procedury odnośnie do kandydata, który cofnął swoje zgłoszenie. Wątpliwość Rady wzbudza jednak możliwość umorzenia tej części postępowania nominacyjnego z uwagi na katagoryczne stwierdzenie art. 37 ukr.

Mając na uwadze ogólny cel projektu – tj. przyspieszenie postępowania nominacyjnego - Krajowa Rada Sądownictwa wyraża stanowisko że przepis powinien pozostawiać kwestię umorzenia postępowania, w razie cofnięcia zgłoszenia, bezpośrednio w rękach prezesa właściwego sądu. Takie rozwiązanie nie tamowałoby kandydatowi możliwości zgłoszenia swojej kandydatury na inne stanowisko, w myśl projektowanego art. 57 § 1r pusp. W razie przyjęcia, że prezes właściwego sądu mógłby umorzyć postępowanie w omawianej sytuacji, należałoby uwzględnić powyższe w projektowanym art. 57 § 1r pusp.

Projektowany art. 57 § 2f pusp

Krajowa Rada Sądownictwa podtrzymuje stanowisko, że przepis ten powinien przewidywać możliwość wyłączenia obowiązku korespondencji przez system teleinformatyczny na pisemny wniosek zgłoszony przy zgłaszaniu kandydatury o doręczanie korespondencji za pośrednictwem prezesów właściwych sądów lub operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. — Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529). Relatywnie wysokie koszty dostępu do sieci internet, koszty sprzętu i oprogramowania, także w kontekście wymagań odnośnie do parametrów przepustowości łączy internetowych (transfer zdigitalizowanych dokumentów papierowych), przemawiają za koniecznością utrzymania także tradycyjnej formy zgłaszania kandydatur i korespondencji.

Projektowany art. 57 § 4 pusp

Zważywszy na ogólne założenie zmniejszenia roli Ministerstwa Sprawiedliwości w procedurze powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego, projektowany przepis powinien pozostać w aktualnym brzmieniu, tj:

„§ 4. O zgłoszeniu każdego kandydata na wolne stanowisko sędziowskie właściwy prezes sądu zawiadamia Ministra Sprawiedliwości.”

Projektodawca podnosi, że informacje zawarte w karcie zgłoszenia niezbędne są Ministerstwu Sprawiedliwości „do realizacji czynności wynikających ze stosunku służbowego sędziów, asystentów, referendarzy - kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie oraz wykonywania zadań z zakresu nadzoru administracyjnego. Po wydaniu przez Prezydenta RP postanowieniu o powołaniu do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim konieczne jest podjęcie czynności takich jak: zawiadomienie o uroczystości, sporządzenie dokumentu odwołującego ze stanowiska referendarza, odwołującego prezesa,

odwołującego z delegowania”.

Wobec powyższego Krajowa Rada Sądownictwa zwraca uwagę projektodawcy, że zakres niezbędnych Ministerstwu Sprawiedliwości informacji powinien zostać ograniczony do kandydatów prawomocnie przedstawionych z wnioskiem o powołanie. Stosownej zmianie powinien dlatego też podlegać odpowiedni przepis ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa – np. art. 43 tej ustawy, który powinien przewidywać na końcowym etapie procedury przekazanie odpowiednich informacji Ministrowi Sprawiedliwości.

Projektowany art. 57 § 5, 6, 7 pusp

Projektodawca nie załączył projektów aktów wykonujących wspomniane wyżej upoważnienia ustawowe do wydania aktów wykonawczych. Krajowa Rada Sądownictwa dostrzega potrzebę gruntownej zmiany wzoru karty zgłoszenia (por. uwaga do projektowanego art. 57 § 1² pusp).

Projektowany art. 57a § 4 pusp

Rozporządzenie, o którym mowa w art. 57 § 7 pusp, ma w szerokim zakresie zdefiniować zasady dostępu do materiałów zgromadzonych w systemie teleinformatycznym. Dlatego też przy niedołączeniu projektu tego aktu wykonawczego niemożliwe jest wyrażenie opinii co do zasad, na jakich miałyby być udostępniana ocena kwalifikacji kandydata.

Projektowany art. 58 § 2 pusp

Krajowa Rada Sądownictwa widzi potrzebę ujednoczenia reguł przeprowadzania głosowań zebrania sędziów sądu apelacyjnego i zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu. Rada postuluje, aby bardziej szczegółowo unormować zasady dotyczące oceny zgłoszonych kandydatów przez kolegia i zgromadzenia ogólne sądów. Ustawa powinna jednoznacznie określać, że kandydatury podlegają ocenie, a nie wyborowi – głosujący powinni oceniać poziom danej kandydatury, nie zaś wskazywać Radzie kandydata do powołania na stanowisko sędziowskie.

Zdaniem Rady nowy przepis powinien w związku z powyższym przewidywać, że głos nie może być uznany za nieważny, jeżeli został oddany na większą liczbę kandydatów niż liczba wolnych stanowisk sędziowskich w danym obwieszczeniu (por. Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 kwietnia 2011 r. w przedmiocie zasad przedstawiania Krajowej Radzie Sądownictwa kandydatów na stanowiska sędziowskie³). Wprowadzenie punktowej oceny kandydatów ułatwiłoby, zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa, dalszą procedurę nominacyjną, czyniąc także bardziej przejrzystą.

3

Projektowany art. 58 § 4 pusp

Projektowany przepis zakłada przedstawienie przez system teleinformatyczny kandydatur wraz ze wskazanymi dokumentami. Taka konstrukcja przepisu budzi wątpliwości Rady co do zakresu przekazywanej (elektronicznie) dokumentacji (np. dokumentów dołączanych do karty zgłoszenia – projektowany art. 57 § 1m). Ponadto wskazywane w projektowanym przepisie dokumenty, na tym etapie postępowania, już z mocy projektowanego art. 57 § 1o powinny być zamieszczone w systemie.

Projektowany art. 58 § 6 pusp

Krajowa Rada Sądownictwa zwraca uwagę, że w wypadku przyjęcia w rozporządzeniu zasady swobodnego dostępu kandydata do zgromadzonych w postępowaniu dotyczącym jego kandydatury dokumentów przepis należałoby uznać za zbędny.

Projektowany art. 30 ust. 2a ukrs

Krajowa Rada Sądownictwa, wobec nieprzedstawienia projektu aktu wykonawczego do art. 57 § 7 pusp, jest pozbawiona możliwości oceny choćby głównych założeń funkcjonowania systemu teleinformatycznego, za pośrednictwem którego miałyby być przedstawiane (fakultatywnie) akta osobowe kandydatów. Ponadto z racji charakteru informacji zawartych w aktach osobowych oraz niecelowości digitalizacji ich całości z perspektywy postępowania konkursowego zdanie drugie projektowanego przepisu Rada uważa za zbędne.

Zakładane przez projektodawcę w zdaniu pierwszym przepisu „objęcie systemem teleinformatycznym” organów i instytucji będących w posiadaniu akt osobowych kandydata wskazuje na kolejną możliwość przyspieszenia postępowania. System teleinformatyczny powinien bowiem dodatkowo umożliwiać korespondencję elektroniczną z Naczelną Radą Adwokacką, Krajową Radą Radców Prawnych, Krajową Radą Notarialną, Krajową Radą Prokuratury oraz Prezesem Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Projektowany art. 32 ust. 1a i 42 ust. 3a ukrs

Konsekwentnie do uwagi dot. projektowanego art. 57 § 2d także na etapie postępowania przed Radą powinna istnieć możliwość wyłączenia obowiązku korespondencji przez system teleinformatyczny na wniosek zgłoszony przy zgłaszaniu kandydatury o doręczanie korespondencji za pośrednictwem prezesów właściwych sądów, operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. — Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529), a także pracowników Biura.

Art. 4 projektu.

Projektodawca zakłada wejście w życie nowych przepisów dotyczących elektronicznego postępowania nominacyjnego z dniem 1 stycznia 2014 r. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa, w szczególności z uwagi na fakt niedołączenia projektów aktów

wykonawczych, przeprowadzenie wszystkich wymaganych czynności nie wydaje się w tym terminie możliwe. W związku z tym Rada proponuje wejście projektowanych zmian dotyczących systemu teleinformatycznego z dniem 1 stycznia 2015 r.